

Mirsad Hadžikadić:

Prije nego sam se vratio iz SAD u Bosnu, imao sam jedan prijenos uživo na Facebook-u iz doma moje kćerke, i bio je to jedan od najposjećenijih prijenosa uživo. Oko 400-500 ljudi je zapravo pratilo taj prijenos, i oni su ga dijelili brzo. To je bilo vjerovatno zato što sam bio malo oštiri po pitanju držanja i riječi, i govorio sam o našoj potrebi da budemo dosljedni idealima koje Platforma pokušava da zastupa. Spomenuo sam da postoje ljudi koji se bore za pozicije, a to nije ono što bismo mi željeli da promovishemo ili da vidimo. I ljudima se nekako svidio taj oštiri ton. Bilo kako bilo, putovao sam preko noći i vratio sam se u ponedjeljak. U utorak rano ujutro morao sam sa svojim timom ići u Banja Luku da vidimo mjesto gdje će se održati skupština. Razgovarali smo sa ljudima tamo koji će nam pomoći da sve organizujemo u samom objektu, onima koji upravljaju tim objektom. A zatim smo razgovarali sa našim timom u Banja Luci. Imali smo neke zanimljive razgovore o tome šta je moguće izvesti a šta nije po pitanju širenja vijesti o ovome u tom dijelu Republike Srpske. Nakon toga, isti dan smo produžili za Bihać na sjeverozapadu Bosne. To je za nas druga regija – to je regija zvana Una, zasnovano na rijeci. Kao što znate, zemlju smo organizovali u šest regija zasnovano na rijekama, i ovo je bila Una, a prethodna je bila Vrbas. Isto to večer imali smo dva događaja: jedan koji je počeo u 18:00, gdje su oni izglasali svoje delegate za državnu skupštinu, te izglasali svog predsjednika regije, svog regionalnog odbora. I za tu regionalnu skupštinu, potencijalno sedam, ali vjerovatno četiri koji bi ušli u državnu skupštinu. Nakon toga imali smo tribinu, zajedno sa još jednim profesorom ekonomije koji je bio moderator u učesnik u panelu. Tu smo razgovarali o Bosni i Hercegovini između istoka i zapada. To je trebalo da traje sat vremena, ali na kraju mislim da je trajalo skoro dva sata. Prvo smo mi govorili, a onda smo dali priliku za njihova pitanja, na koja smo obojica morali da odgovaramo, i tako se vrijeme uduplalo. Sljedeće jutro samo morali da se sastanemo sa domaćinima te večeri. Nakon skupštine smo ostali na večeri, razgovarali o regiji. Prilično kasno smo otišli na spavanje, a onda poranili sljedeće jutro, kako bismo se odvezli nazad u Banja Luku gdje smo imali dodatne sastanke sa lokalnim upravljačkim odborom, a onda smo produžili za Sarajevo gdje smo proveli ostatak večeri i imali ostatak sastanaka zakazanih za taj dan. I zanimljiva stvar je bio jedan razgovor o regiji na jugu zvanj Neretva, zatim još jedan razgovor o tome kako mi biramo delegate za predstavnike mladih u predsjedničkom odboru odnosno

upravljačkom odboru. Na kraju smo razgovarali sa potencijalnim članom državnog vijeća, kao što ga zovemo, jednu damu koja je završila tehnologiju ali potiče sa Oksforda u Engleskoj. I nadalje smo razgovarali sa srcem našeg stručnog tima u dijaspori, gdje smo razgovarali o našoj strategiji i odgovornostima. Nakon toga sam imao večeri sa troje ljudi. Trebalo je biti četvero ali jedna osoba je morala otići na poslovno putovanje. Dakle tri osobe, zajedno sa našim predstavnikom koji organizuje našu akademiju i još jednu političku akademiju. Večera je bila interesantna. Eto zašto se sve više i više sastajem sa ljudima. Sastajem se sa ljudima kojima je stalo do države, koji bi željeli da se uključe, koji nemaju pravu, tako da kažem, političku platformu. Oni nalaze načina da dođu do nas i da razgovaraju sa nama. I tako je organizovana ta večera i bilo je zaista lijepo. Imali smo jako slična gledišta o tome šta je važno, o pristupima rješenjima, i taj tim je bio jako pozitivan, u smislu da bi željeli da nađu načina da doprinesu i rade sa nama i budu uključeni na neki način. Tako da će sada biti organizovan još jedan sastanak u našim prostorijama. Nakon toga imali smo jedan seminar o Institutu za kompleksne sisteme, gdje smo razgovarali o upošljavanju naših doktorskih kandidata koji završavaju. To je bilo od 22:00 do 23:00, a u 23:30 imao sam svoju nastavu, do nekih 02:00 ujutro. A onda sam jutros imao nekoliko interesantnih sastanaka, prvo sa čelnikom jednih od lokalnih stranaka koja je dio vladajuće koalicije u Sarajevskom kantonu, zatim sa gospođom koja je čelnik, koja je bila poznati pravni ekspert u našoj zemlji a sad je umirovljena. Nju je doveo jedan od naših članova kao potencijalnog člana stručnog tima u državnom vijeću. A zatim, upravo sam se vratio sa sastanka sa austrijskom ambasadoricom u Bosni i Hercegovini. To je bilo interesantno jer sam neposredno prije toga ručao, a noć prije sam ponovo odspavao samo pet sati, a kad ja ručam, mogao bih zaspati za nekih pola sata, i to me zaista pogodilo. Ali kako god, to je trebao biti sastanak od nekih pola sata do sat vremena. Bilo je interesantno, i Austrija je jako važna zemlja za Bosnu i Hercegovinu. Kao prvo, zbog historijskih veza, a kao drugo zbog svoje geografske blizine, i kao treće jer imaju ovaj sjajan program koji dozvoljava ljudima iz ove regije da studiraju u Austriji za vrlo male svote novca. Nekada potpuno besplatno, a nekad za male svote novca, a nekad možda čak i da ostanu tamo.

Clark Curtis:

Recite nam više o ovom sastanku sa austrijskom ambasadoricom, ako možete. Šta su bile neke od stvari o kojima ste raspravljali na sastanku?

Mirsad Hadžikadić:

Pa, obično oni traže takve sastanke, ali ovaj put sam ja tražio seriju sastanaka sa nekim od ambasadora, kako bih ih lično pozvao da dođu na našu skupštinu u Banja Luci. Nije da zaista očekujem da će svi oni doći, nego jednostavno želim da pokažem poštovanje i kažem im o čemu se radi, te da iskoristim tu priliku da razgovaramo o Platformi za progres. Ona se taj dan vraćala iz Beča u Sarajevo, pa se moglo desiti da ne stigne, ali bilo mi je zaista drago da smo imali priliku razgovarati. Pa smo razgovarali o političkoj situaciji u zemlji, o tome da vlada nije formirana, o silama koje zaista sprečavaju bilo kakvo pomjerenje ka boljitku. Razgovarali smo o historijskim vezama sa Austrijom, o proizvodnim IT kompanijama i finansijskim kompanijama iz Austrije koje djelatnost obavljaju u Bosni. Ponekad Bosanci koji rade u Austriji budu poslani ovdje u Bosnu da ovdje nešto osnuju, što je sjajno. Pa smo razgovarali o činjenici da neko ko živi u jednoj zemlji a onda odluči da se vrati u svoju zemlju ali održava veze sa novom zemljom, naročito ekonomske veze. Bilo je odlično. Puno smo razgovarali o tome šta se može učiniti, o obavezama međunarodne zajednice, obavezama ljudi ovdje, i općenito o tome šta se može učiniti.

Clark Curtis:

Da li je moguće da je ovaj razgovor ili neki od drugih koje ste imali sa susjednim zemljama, na primjer sa gospodinom koji je, ja mislim, iz Njemačke, i koji je želio doći u Bosnu i Hercegovinu i koji je imao problema zbog trenutne strukture vlade tamo... Možete li to iskoristiti za svoju dobrobit u slanju poruka sada kada se obraćate, kada kažete: „Mi smo bili u kontaktu sa tim ljudima. Oni su zainteresovani. Oni žele raditi sa vašom zemljom.“? Da li Vam ovo ima smisla?

Mirsad Hadžikadić:

Pa, mogao bih. Ja nikad ne predstavljam te sastanke kao nešto za što ja preuzimam zasluge. Ja uvijek govorim o dubini korupcije, o nivou korupcije koji imamo u ovoj zemlji, ai ja to koristim kao primjere onoga što se dešava. I otkrio sam da ljudi općenito ne znaju o tim stvarima. Oni uvijek budu šokirani i iznenađeni. „Je li Vi to mislite ozbiljno?“ Onda im dam realne primjere firmi koje su zapravo oštećene jednostavno zato što vlasnik nije htio da plati. I uvijek je zapanjujuće odnosno ja sam zapanjen što su oni toliko šokirani. Jer, oni mogu čuti te priče posvuda. To se dešava. Ali, takav je život.

Clark Curtis:

Samo da se vratimo na još par stvari o kojima ste govorili, kao tribina sa profesorom ekonomije. Šta su bile još neke stvari o kojima ste diskutovali, i koja su bila pitanja koja su postavljena na toj tribini?

Mirsad Hadžikadić:

Pa, taj profesor je zapravo prvo održao jedno predavanje od nekih 20-25 minuta o trendovima u svijetu, šta se dešava na istoku i šta se dešava na zapadu. Ja sam govorio o migracijama, na primjer, zatim o demokratskim procesima, psmjeni koja se dešava na političkom pejzažu, i onda o tome kako se Bosna uklapa u sve to. Ja sam zapravo ovu priliku iskoristio da iznesem poruku iz perspektive Bosne i Hercegovine. Možemo li mi adekvatno definisati istok, a onda možemo li definisati zapad, i možemo li okarakterisati jedno ili drugo? I interesantno je. Neko vidi Kinu kao istok, neko vidi Saudijsku Arabiju kao Istok, neko doživljava Tursku kao istok – to su jako različite konotacije jednog te istog pitanja. A kada govorimo o zapadu, za neke je zapad Njemačka, a za druge su to Sjedinjene Američke Države, za druge je to opet Švedska. I poruka je uvijek da moramo da biti pametni i samo-održivi, moramo da trgujemo, moramo da razgovaramo sa svima, da trgujemo strateški, moramo razumjeti igru, moramo razumjeti ulogu malog igrača, i razumjeti šta je to što nas sprečava da to učinimo. Bilo je puno pitanja. Nije bilo puno pitanja o migracijama, što sam očekivao zbog broja imigranata koje imaju u svojoj zemlji. Migranti, oni

koji migriraju s jedne strane na drugu, oni samo prolaze kroz Bosnu, a na kraju oni i ostanu jer niko drugi ne želi da ih prihvati.

Clark Curtis:

Takođe ste mi skrenuli pažnju na sastanak sa stručnim grupnim panelom o dijaspori. Znam da je to jako važno za uspjeh onoga što pokušavate postići. Je li došlo do nekih novih pitanja i sugestija?

Mirsad Hadžikadić:

Pa, znate, interesantan je ugao iz kojeg ćemo pristupiti tome. Trebamo li pristupiti iz ugla gdje dijasporu posmatramo kao one koji brinu o zemlji i koji su oni kojima se možemo obratiti da pomognu da se zemlja razvije brže i bolje. A drugi pristup je posmatranje dijaspore iz naše perspektive. Hoće li se oni registrovati da glasaju? Hoće li glasati? Tako da je to bila jedna od diskusija. Da li pokušavamo da pomognemo zemlji ili sebi? I mi smo odlučili da učinimo oboje. Stvari koje saznamo će biti iskorištene a rezultati će na kraju biti dostupni svima. Dakle velika stvar je da se oni aktiviraju, da učestvuju, da se registruju da glasaju i onda da glasaju. Nevezano za koga će glasati, odnosno za koga bi željeli da glasaju, zaista. To je njihov problem. Ja samo želim da se oni registruju. I tačno je, znate, kada shvatite da, prema nekima, ima između 900.000 i 1,1 miliona potencijalnih glasača, Bosanaca sa mjestom boravišta u dijaspori. To je zapanjujuće. Saznanje da samo nekih 70.000 od tih 1,1 miliona glasaju – ima toliko prostora za poboljšanje i uključenost, i to je ono što mi pokušavamo da postignemo. Dijaspore je razočarana što nisu uključeni, jer znate, zemlja nije napravila nikakav napor da ih privuče, da ih učini dijelom svega ovoga. Dakle došlo je do neke vrste mirenja, ja bih rekao. Međutim, mi sada pokušavamo, već smo prisutni u 11 zemalja svijeta, i pokušavamo da budemo u 20, ako mogućemo. Jednostavno pokušavamo da ih probudimo. Niko to nije uspješno uradio do sada, pa, vidjet ćemo.

Clark Curtis:

Takođe ste spomenuli da do vas sve više dopiru oni koji su uvezani sa drugim strankama, koji ne mogu zapravo javno reći da su uključeni sa vama, ali počinju da vam se javljaju. Osjećate li da počinjete da krčite put i do te populacije takođe?

Mirsad Hadžikadić:

Pa, razgovor koji sam imao nije sa nekim ko bi želio da bude dio nas. Oni su dio dobro ustanovljene vladajuće koalicije u Kantonu Sarajevo i ono što se zapravo dešava je da ljudi jednostavno iniciraju razgovore o sinergijskom djelovanju na putu ka boljoj Bosni i Hercegovini. O tome se zapravo radi. Pokušavamo razabrati možemo li nekako raditi zajedno, bez definisanja šta to „zajedno“ znači, jer, svi imamo ograničenja, i raditi zajedno sa drugom strankom, u konačnici, vi ste svi, pod navodnike: „neprijatelji“.

Clark Curtis:

Spomenuli ste da ste bili u Banja Luci zbog priprema. Kako ide tamo sa pripremanama za skupštinu?

Mirsad Hadžikadić:

Ide dobro. Puno je pitanja, puno je ljudi koji vrijedno rade na pripremanama skupštine u Banja Luci. Bit će velika stvar sve to posložiti. Toliko je toga što se mora prebaciti. Neki ljudi su sposobniji ili voljniji da rade naporno od nekih drugih, i teret je na plećima onih koji mogu i koji daju sebe za ovaj povod, a ne na plećima onih koji su previše samosvjesni ili koji bi željeli da definišu: šta, kada i kako, umjesto da jednostavno učestvuju. Ali na kraju smo morali naći mjesta za sve, kako bismo se pobrinuli da se cijela stvar dogodi. Vidjet ćemo. Na kraju je uvijek tako. Mali broj ljudi ponesu cijeli teret, a veliki broj ljudi se ogrnu uspjehom učešća...

Clark Curtis:

Preuzmu zasluge za nešto što nisu uradili?

Mirsad Hadžikadić:

Preuzmu zasluge za nešto, da.